

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep,
0032 Oslo

Besøksadresse: Rådhuset, Leknes
Postadresse: Boks 406, 8376 Leknes
Bankkonto: 4550.19.02113
Telefon: 76 05 43 70
Mobil: 95 88 82 50
95300172
Org.nr. 971 396 679 MVA
E-post: post@lofotradet.no
Internett: www.lofotradet.no

Lofoten, 30. april 2015
Vår ref.: 2015/KF

Deres ref.: NOU 2014:16 Sjømatindustrien — «*Utredning av sjømatindustriens rammevilkår, til Nærings- og fiskeridepartementet 16. desember 2014.*»

Høringsuttalelse

Lofotrådet er regionråd og samarbeidsorgan for de seks kommunene Røst, Værøy, Moskenes, Flakstad, Vestvågøy og Vågan. Lofotrådet er kjent med *NOU 2014:16 «Sjømatindustrien — Utredning av sjømatindustriens rammevilkår»*, og har kommentarer til denne.

Nordland er landets største sjømatfylke, målt i produksjon, og Lofoten en av landets fremste fiskeriregioner. Sjømatnæringsens rammevilkår betyr mye for så vel nasjonal som lokal verdiskaping. I Lofoten er fiskeriene også en faktor i reiselivssammenheng, og levende kystsamfunn er viktig også i en slik sammenheng.

Lofoten ser at det er torskefiskeriene som over tid har gitt grunnlag for sysselsetting og bosetting i kystdistriktene. Det er derfor viktig at rammevilkår settes slik at de fiskeriavhengige regionene kan hevde seg i konkurransen, både i forhold til tilgang til råstoff og i forhold til eksportmarkedet.

Sjømatnæringen har en samfunnskontrakt som må forvaltes på en samfunnsmessig god måte. Næringen skal fortsatt være en viktig aktør i bygging av livskraftige samfunn, og produsere sjømat av høy kvalitet. Det må derfor satses på FoU, sikres at aktører i næringen har relevant kompetanse og kapasitet, samt at markedsarbeid for salg av norsk sjømat og utvikling av konkurransekraft må styrkes. Koordineringen av tilsynsmyndighetene må tilrettelegges, slik at man kosteffektivt sikrer industrien godt råstoff og markedene får produkter av høy kvalitet.

Havbruk har potensial for vekst. Lofotrådet mener at vekst i havbruk må ha sterkere tilknytning til vertskommunene og bidra til å gi positive og bærekraftige nytteeffekter lokalt. Det må utvikles ordninger som ivaretar dette perspektivet, for eksempel gjennom arealavgift/konsesjonsavgift som tilfaller vertskommunen.

Tilgang på kapital er en utfordring for næringslivet i Nord- Norge generelt og i Lofoten spesielt. Dette styrker bekymringen for at kvoter blir kjøpt opp av kapitalmiljøer utenfor vår kommune/region. En stor grad av lokalt eierskap gir gode ringvirkninger for både nasjonen og kystsamfunnene langt utover selve fiskeriaktiviteten. Fiskeflåten struktur, kravene til kompetanse og godt sjømannskap, samt kravet til uavhengighet i forhold til fiskets gang, tilsier at aktive fiskere bør i størst mulig grad eie sine egne driftsmidler.

Lofotrådet har forståelse for fiskeindustriens ønske om å eie fiskefartøy med tilhørende kvoter og således investere i økt råvaresikkerhet. Vi mener at muligheten gis i eksisterende deltakerlov, og

industrien står også fritt til å inngå forpliktende leveringsavtale med den enkelte fisker/fartøy for å sikre råstoff tilgang. Slik avdempes også risiko, og industriens behov for å plassere kapital i kvoter/fartøy. Deltakerloven er en medvirkende faktor for norsk eierskap, fisker-eid flåte, lokal tilhørighet og levende kystsamfunn, og må videreføres i nåværende form.

Vi konstaterer at gjennomføringen av ulike strukturordninger for fiskeflåten har medført at kvoterettigheter er samlet på færre båter. Dette har hatt positiv effekt for lønnsomhet i den aktive flåten. Men, ordningen virker sentraliserende, og ytterligere strukturering vil kunne svekke grunnlaget for å opprettholde en desentralisert fiskeindustri og livskraftige kystsamfunn. Lofotrådet går derfor mot forslag om strukturering i flåten under 11 meter.

Det er avgjørende at terskelen er lav for ungdom som vil inn i næringen. Flåten under 11 meter er i så måte også en viktig arena som må opprettholdes for rekruttering til fiskeryrket.

I tillegg må arbeidet fortsette for tilrettelegging av gode samfiske-ordninger i gruppen under 11 meter, noe som bidrar til lønnsomhet og tryggere arbeidsplasser lokalt. Lofotrådet mener også at flåten mellom 11 og 15 meter bør sidestilles med gruppene over 15 meter når det gjelder mulighet for å kjøpe ulike kvoterettigheter. Det er viktig at balansen mellom lønnsomhet og struktur i kystflåten tilpasses aktiviteten og behovet for råstoff, verdiskaping og arbeidsplasser kystsamfunnene.

Lofotrådet vil ikke fjerne leverings- og bearbeidings- og aktivitetsplikt. Det er likevel rom for evaluering, samt å utrede mulighet for andre fleksible ordninger, f.eks. å knytte pliktene til regioner fremfor enkelt-anlegg eller kommuner. Dette vil kunne gi en bedre fordeling av fangst til anlegg som er i stand til å bearbeide den.

Etter vårt syn vil fjerning av aktivitetsplikten føre til nedleggelse av anlegg og tap av arbeidsplasser, som igjen fører til at kystflåten vil få færre anlegg å levere til.

Mål for landbrukspolitikken slik den framkommer i stortingsmelding nr. 9 må videreføres, og ikke settes opp imot norske sjømatinteresser slik det foreslås i «*NOU 2014:16 Sjømatindustrien — Utredning av sjømatindustriens rammevilkår*».

Fiskesalgslagsloven ble enstemmig vedtatt av stortinget i 2013, og har fungert vel ett år. Vi mener man må la loven virke i en lengre periode før den evalueres. En oppmannsordning - som kan tre i kraft ved uenighet i fastsettelse av salgsvilkår og minstepris - kan være fornuftig å etablere, og er i tråd med løsninger man har i andre deler av samfunnet. Kvalitetsfremmende tiltak som f. eks. kvotebonus for landing av fisk slik at kvalitet ivaretas, vil ha effekt på lønnsomhet og verdiskaping etter Lofotrådets syn.

Vennlig hilsen

Jonny Finstad
leder
mob.: 94144727

Kopi:

Fiskeri-og sjømatorganisasjoner
Nordland fylkeskommune
Ofoten regionråd
Vesterålen regionråd
Media

Sendes kun elektronisk: